

SZÁVAI ATTILA

Angyalfülzsír

November közepe. Vác.

Ősz. Az ősz, az egy zenei évszak. Most nem azt mondom, hogy zenélnek a – mit-tudomén – fák, zizegnek a levelek, recsegve gyalogolsz az avarban, a recsegés, ugye, már egy fél ritmus, tört ritmusok halmaza. Nem. Mondhatnám is. Nem elveszve ebben, de azért lehet, lehetne ritmust találni, keresni az avarrecsegésben, vagy minek hívják, serregésben. Hívjuk így. Rendszert a rendszertelenségben. Meg hát, ami nekünk rendszertelenség, az lehet, valójában mégiscsak rendszer. Saját törvények szerint. Sétafikálsz az ismeretlen törvényeken, tört ritmusokon, pedig te csak a nöddel akarsz sétálni egyet, közös élmények, meg a többi. Avarizálni.

Le kellene kottázni az őszt, megkomponálni a legpontosabb módon, zenei ősz, hangokkal, mindennemű sallang, trend, és félrebeszélés nélkül. Hogy meghallgatód a – mondjuk – vonaton, tésztagyúrás közben, szeretkezés után, lefüleled, és egyből vágod, hogy na, ez az ősz. Itt van az ősz, itt van újra, kinyílt az ólaknak ajtaja, szaglászunk, szivárog kifelé tekintetünk, ki a deszkák rései közt.

***

Volt korábban egy írásfolyam, két kitalált karaktert küldtem fel faluról városra, apját, és annak szeretett leányát, hogy izé, adják magukat, nézelődjenek, beszélgessenek, meg amit lehet egy egyszerűbb környezetből kvalifikáltabb körülmények közé került (csavarodott, beesett, íródott, felkallódott) alakoknak. Készítetést érzek. Hogy tehát előveszem újra a két figurát, egyrészt, hogy megnézzem, mi történt velük, drágáimmal, amióta nem néztem feljüket, másfelől, hogy kicsit betegyem őket az őszbe, ősziesíteni az életüket. Kétszer se mondom, beljüket bújni, mint könnyű nátha egy békávéellenőrbe, vagy akárkibe, cirkuszi állatidomárba, konzervgyári portásba. Vera és Tivadar (így hívják hőseinket), ha akarják, ha nem (akarni fogják), meg lesznek figyelve. Literatúr pipsó. Újra belenézek hétköznapjaikba, mi az ábra, talán zenei közege is lesz majd, ősz, meg zene, mondtuk már ezt itt. Vannak ilyen szavak, kifejezések, hogy kimondod, de újra kimondanád, mert szép. Aviatika. Mert ez olyan könnyed, légies. Feldobod és ottmarad. De maradjunk az évszagnál.

***

Ősz.

Zene.

Avar.

***

Zene.

***

Zene.

***

Zenezene.

***

Élsz egy zenésszel. Napközben többször hangol, mondjuk így, hangoskodik, hangelődik. Ráhangolódik a világra, belövi a fíz mollokat, meg amik vannak még, félreleteszi lelkében a szinkópákat. Összebújjik a húrokkal, mint részeg fickó a drótkerítéssel.

Sutba a tört ritmusokkal, de nem elfelejteni, hogy a tört ritmus is zene, ha botlós is. Belenézni a tükörbe, és elmosolyodni azon, hogy a világot a botlások is viszik előre, néha komolyan venni ezt a megállapítást. Zenészként készülni a folyópartra, könnyed őszi séta, mint egy rövid zongoradarab, papparam, szeretni a félhangokat, a nem steril akkordokat, a bűdösebb skálákat. Figyelni a világ ritmusát. Kiülni egy padra és füllel leszedni a világot, lenyúlni. Plagizált plasztikplanéta. Nem írni túl nagy hülyeségeket.

***

Képzeld csak el. Ha valaki egy zenésszel él, aki, mondjuk így, naponta többször aktív, akár egy őszi vízfóraló, az ne csodálkozzék, ha zenévé válik. Mint ahogy egy orvosnövendék is előbb-utóbb elmutogatja szeretett párjának a főbb belső szerveit, mi hol van, szív (maroknyi húskazán), máj, tüdő, vastag- és vékonybél, fejbiccentő izom, musculus sternocleidomastoideus (vannak latin szavak, amiket érthetetlen módon, különös pontossággal jegyzek meg). Melyik műtét hogyan kezdődik.

Vannak olyanok, akik meg takarítani szeretnek. Szeretkezés után, hogy mit, hogyan takarítana ki a lakásban, meg, de frankó felmosónyelet láttam az egyik áruház katalógusában. És akkor felidézni a felmosónyél érdekesebb, praktikusabb részleteit. Nem kinevetni ilyenkor.

***

De maradjunk egy pillanatra a zenésznél. Aki mondjuk, legyen ez egy ilyen karakter, hogy ha a testére, vagy szeretett párjának testére gondol, beszél róla, akkor mint ritmusgépről beszél. Szívritmus, satöbbi, májritmus, tüdő, le, föl, közös ritmusok, ki, be, ki, be. Lehetne egy olyan zenészről beszélni, akinek a dolgok általában kiesnek a kezéből. Vannak ilyen napjai. Ősszel különösen. Talál valami meghatót az őszben, nem is kell keresni, magától jönnek a dolgok. Mint a felhők, az őszi kövér, nedves felhők. Telt bendőjű, égi mosogatószivacsok, amikkel elmosogatták a nyár színes edényeit az angyalok. A leégett tejsiket, kormos nyársvasakat. Megtalálja ezeket, elmélázik a mi derék zenészünk, és már potyogtat is.

Hogy tehát megfog valamit, kislábas, téelosztó, akármi, aztán kiesik a kezéből.

De nem idegeskedni ezért, hanem hallgatni a ritmust, ahogy pattognak a háztartás kellékei a konyhakövön. Van, hogy nem pattannak. Leesnek, és több részletben végzik. Mint egy brazil sorozat. Hogy sok apró részből akarod összetenni az egészet. Az ördög a részletekben lakozik, és nem fizeti a rezsit, közös költséget. Az igazat megvallva, bele-szarik az egészbe. Nem agyal ilyen részleteken. Dilemtegnap. Dilemma. Dilemholnap.

***

Rosszalkodik a zenész, kiidegel, kötözködik veled, fikázza ruhád, elveid, viccből szembeköpi tükörképed az előszobatükörben, hogy ezt élőben úgyse merné, de most, csak most az egyszer, légy-szi, kacag utána, letörli kamillás papírzsebkendővel. Nézed az ívelt, lusta törlőmozdulatokat, közben dúdol valami bárgyú, ordenaré popslágert. Rád vigyorog azzal a zenész tekintetével. Utálod. Kívánod. Hogy legszívesebben bezárnád egy hétre, valami üres szobába, egy üres hegedűvel, húrok és vonó nélkül. Remélve, hogy két nap múlva már a körmeivel fogja kaparni a fát, nem fogja bírni. Fosni fog az idegtől. Hasmenni. De te csavarsz rajta még egyet: fényképeket tesz ki a falra, komplett zenekarról, egyebekről. Néhány átélt tekintetről, amik egy testesebb dúr lefogása közben rakódnak a zenészek arcára. Egy képet valami brácsás lányról, aki becsukott szemmel húzogatja a vonóját, combjai között a hangszer, búgnak a dúrok, tudod, hogy nyirkos, párás a lány hónalja a zene élvezetétől. És újra rácsukod a magányát a zenészre. Ezt gondolod. Hogy ki nem állhatod, de egy percre sem bírod nélküle, hogy leköpnéd, de aztán le is csókolnád róla.

***

Van az ismert önszórakoztatás, magánbuli, nem mindenki vallja be: belső zongorázás, vagy még: belső sakkparti, önmagaddal. Ne szaladjunk előre. Ha már itten tartunk, ilyen is van, hogy belső kocogás.

A kezdők és lelkes amatőrök csak eljátszanak bizonyos alapgondolatokkal, felidéznek érzelmeket, ilyesmi. Néha elmondják, bizonyos esetekben leírják, még bizonyosabb esetekben az irományokat nyilvánosságra hozzák, további bizonyos esetekben a nyilvánosságra hozott irományokat könyv formájában kiadják bizonyos könyvkiadók. De a vérprofik, azok belsőzongoráznak, belsőszakkoznak. Mat-tot adni Chopinnek, de megejteni a szívet, hogy na, oké, boci, hamarosan kará-csony, ne legyünk ilyen szigorúak, ha sportszerűtlenek is. Csendesen mosolyogni a csendesen, mosolyogva közeledő fehér köpenyes nénikre és bácsikra. Csendesen mosolyogni, mint egy csésze forró mézes tea. Tudni a titkot, de nem mondani el senkinek. Magunknak se.

***

November közepe. Vác.

Duna-part. Mostanában így kezdődnek a dolgok itt. Egy folyónál könnyebben beszél az ember olyanokról, hogy kezdet, vég, talán mert a folyó alapvető természete az idő, kezdődni, aztán befejeződni, hogy a befejezésből újabb kezdet szület-sék, és így tovább, pörögni körbe, szépen, mint a bűgőcsiga. Elgondolkozni azon,

mi végre is vagy, kinek, minek, mi a célja veled. Nem bosszankodni azon, ha ilyenkor néha úgy érzed magad, mint pörgő bűgőcsiga a vasúti sínen. Vidáman toporogni saját tengelyed körül.

***

Fémes íz a szádban reggelente, marék rozsdás vaspor. Csak ősszel érzed ezt. Vanak titkok az univerzumban, amik megfejtésre várnak – ez is az.

***

Duna-part. Mostanában így kezdődnek a dolgok itt. Talán nem hiába. Nem hiába, hogy kimész a sétányra, mint önmagát sétáltató, általában szobatiszta kutya, vagy milyen állat. Ember. Csóválja a farkát, vagy a farka csóválja őt, régi poén, akkor is rossz volt. Nem rosszabb, mint egy pohár langyos fokhagymás tej. Tehát finom, ha idegen is, tehát jól esik, ha ráz is a hideg közben. Szóval, sétáltatják magukat, sétáltatják a családot, privát idilljüket a városi népek. Szép lányok mennek, szép lányok, akik csúnyán beszélnek. Olyanokat mondanak, hogy szar, meg hogy mit buziskodnak valakik, valakikkel. Nem hallgatni meg a mondatot végig, de figyelni. Sétányolni, mint egy jólnevelt kiskutya, megjelölni, amit meg kell, amit meg lehet. Nem nyugtalankodni azon, ha önmagad lábszárára is kerül pár csepp.

***

Íróskodni, az olyan, mint a városi kőborkutya, felfigyelni minden ajtócsapódásra, dudálásra, megszagolni minden lámpavasat, eldobott vasalót, idegen kutyákat. Megjelölni, ami megjelölhető.

***

Kicsi jóidő, máris megtelik a folyópart emberekkel, mintha legalábbis tapsra, kamerára, rendőrzenekarra jönnének. A zene mostanában rendre visszatér így vasárnaponként. Hogy van-e zene a vasárnapokban. Vasárnapnyi, vagy nem vasárnapnyi, ez itt a kérdés. Vasárnapoljunk hát, ha nem is lesz minden akkord tiszta (mint az angyalok füle). Angyalfülzsír. Megnevezni azt, ami nincs. Ha van is.

***

Hallgatni a gyerekek őszi örömét. Mosolyogni, mint egy aranysárga falevél. Röhögni. Feltartani arcod a langyos napfénybe, és beleröhögni a világba. Kimondani valamit, amiből lejön, hogy neked most jó. Néha elhinni ezt. És írni valamiket. Mint aki jól érzi magát. Nem pontos. Pontosabban, írni valamiket, mint aki érzi magát. Megpróbálni jókat írni. Érvényeseket. Hogy mikor majd jön a nagy kalauz, a főrevizor, büszkén mutatni a jegyet, de legalábbis nyugodt szívvel, hogy érvényes az utazásod, ha néha ki is nevetteg egynémely utastársadat, kibeszélted, esetleg kihasználta. Meglested.

Némely kalauznak olyan a tekintete, mint aki mindent tud. Rád néz, és megmondja, mit csináltál reggel, kivel, hányszor, hogyan. Megmondja a rántottát, a gyógyfűves teát, illetve nem mondja ezeket ki, csak a szemével. Te néha visszanezel

a revizorra, azzal a tekintettel, amiben olyanok vannak, hogy a revizornak is vannak revizorai, ellenőrnek ellenőrei, világnak világa, satöbbinek satöbbije.

***

A csendes őszi izgalom, hogy van benned valami, ami beérett, hamarosan formát ölt, lehetőleg gömbölyű formát, kerek lesz a világ, kapuba rúgott, majd otffejejtett focilabda. Amíg ott van, addig tart a gólöröm. Kiülni valahová, egy folyópartra, ne mondd ki hangosan, önmagad folyópartjára, aztán a többi jön magától, mint egy elszabadult tehervonat. Nem megijedni, kicsit meglepődni. Meglepődés nélkül nem megy. Rácsodálkozni. Elámulni, hogy jó. Ez mozgatja az irodalmat. Ettől ugrásra kész. Ugrásra kész tehervonat.

***

Két hét maradt a feladatra: a legutóbbi kötet óta írt ilyen-olyanságok rendszerezése, összeválogatása, mit lehet kitenni az ablakba. November vége a határidő, összehúzni a takarmányt az udvaron, megmenteni, amit lehet, az utókornak, ha magasztos is ez így. Mit lehet kitenni az ablakba. Hogy ha megy valaki az utcán, azon az utcán, ne érezze magát kellemetlenül, ha odanéz. Portádra. Az ablakban kisvödör, benne virág, a vödör mellett satöbbi, játéktelefon, csúzli, egy kopott regény.

